

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2018

Berkel-Enschot De Kraan 94

Notitie duurzame voorzieningen vogels en vleermuizen

J. van Suijlekom, 29 januari 2018

1 Aanleiding en initiatief

In het plangebied De Kraan 94 heeft tot voor kort een kerkuil gebroed in een uilenkast. Tevens zijn middels een quickscan potenties aangetroffen voor vleermuizen en de huismus. De aanwezige boerderij was in zeer slechte staat en het voornemen is deze te renoveren en te verbouwen om bewoning weer mogelijk te maken. In seizoen 2017 (op 12 juli) is gestart met nader soorgericht onderzoek. Bij aanvang werd vastgesteld, dat de werkzaamheden aan de boerderij reeds in volle gang waren. Ter plekke werd beoordeeld, dat de uitvoer van het nader onderzoek niet meer zinvol was. Dit is middels een notitie te kennen gegeven aan de initiatiefnemer. De gemeente Tilburg heeft de initiatiefnemer verzocht alsnog voorzieningen te treffen voor de kerkuil en voor vleermuizen. Buro Maerlant heeft in opdracht van de initiatiefnemer (De Klapbrug B.V.) onderhavig plan opgesteld. Dit plan is tot stand gekomen op basis van een gezamenlijk overleg op locatie (d.d. 24-01-2018) met de initiatiefnemer, de betrokken architect en de huidige bewoner. Hierbij werd vastgesteld dat de aanwezige uilenkast gespaard is en wordt geïntegreerd in de nieuwbouw. Tevens had men stootvoegen in de nieuwe gevels open gelaten voor vleermuizen. Er bleek duidelijk sprake van bereidheid om beschermde soorten een kans te geven. De initiatiefnemer was tevens bereid extra voorzieningen te treffen. In het overleg zijn de volgende maatregelen besproken, die zullen worden uitgevoerd:

- » De huidige kerkuilenkast op de zolder wordt omtimmerd met geluidwerend materiaal. Tevens wordt een extra (donkere en rustige) ruimte voorzien nabij de kast dat de kerkuil kan gebruiken als roestplek.
- » Op een zolder van een aanbouw aan de zuidoostzijde van de woonboerderij wordt een tweede kerkuilenkast in de nieuwbouw geïntegreerd op soortgelijke wijze als de bestaande uilenkast. De kerkuil wordt op deze wijze kans geboden te kiezen voor de meest optimale plek, wat de kans op succes / acceptatie aanmerkelijk zal vergroten.
- » Het leefgebied voor de kerkuil wordt verbeterd door de aanleg van een robuuste struweelhaag met bloem- en besrijke soorten aan de rand van het perceel / het plangebied: totale lengte circa 90 strekkende meter. Tevens worden hoogstam fruitbomen aangeplant. Deze elementen zorgen voor beschutting en hebben een grote aantrekkingskracht op prooidieren.
- » De reeds open gelaten stootvoegen worden (op advies van Buro Maerlant) iets breder gemaakt, zodat deze met zekerheid toegankelijk zijn voor vleermuizen. De spouw is ter plekke beoordeeld als geschikt voor vleermuizen: stenen zijn voldoende ruw, de luchtspouw is voldoende ruim (circa 3,5 cm), het isolatiemateriaal is voldoende ruw voor vleermuizen (grip). De expositie is op het zuiden gericht, zodat gevels in het seizoen kunnen opwarmen.
- » Voor de huismus worden vides aangebracht onder de eerste rij pannen van het atelier, dit aan de oostzijde (niet in de volle zon).
- » In een aanwezige vrij forse zomereik aan de rand van het perceel wordt een steenuilenkast opgehangen. De kans op de vestiging van de steenuil is vrij groot, temeer door de verbetering van het habitat door de bovengenoemde groenvoorzieningen. De kerkuil en de steenuil.

2 Nadere toelichting te treffen voorzieningen

Kerkuil

Impressie huidige situatie

Op onderstaande foto's een impressie van de aanwezige kast in de huidige situatie.

Foto 1
Vernieuwde
gevel (buiten-
schil) met
aangebrachte
opening voor de
kerkuil.

Foto 2
Impressie van
de uilenkast
vanaf de bin-
nenzijde.

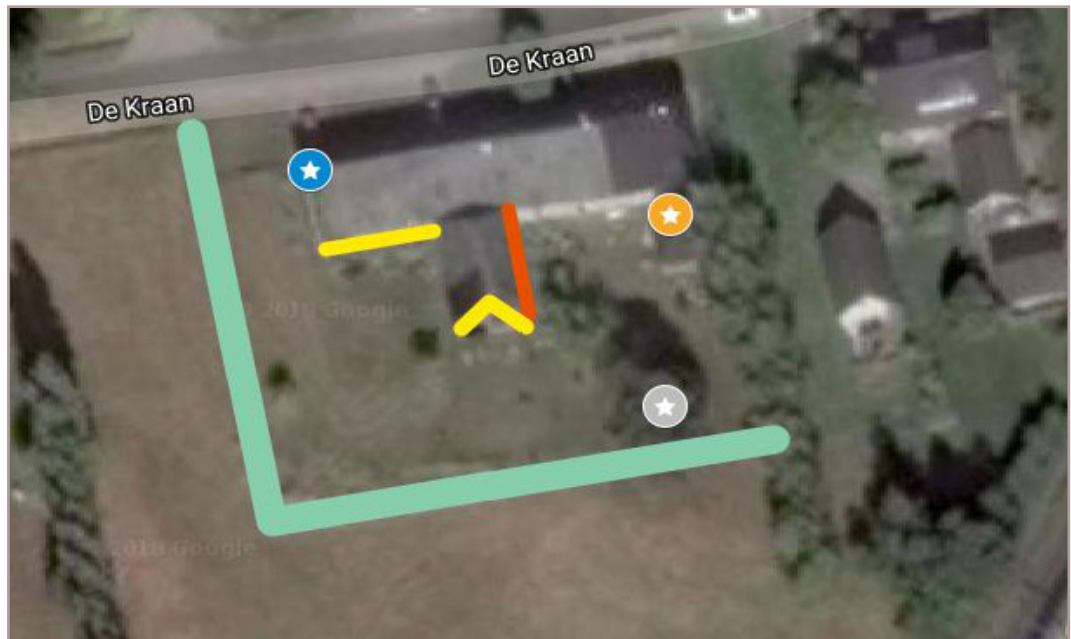

Lokatie en uitvoering maatregelen

Zoals reeds bij 1 omschreven wordt de kerkuilenkast op de zolder omtimmerd met geluidwerend materiaal. Tevens wordt op de zolder nabij de kast een ruimte aangebracht die voldoende donker is, zodat de kerkuil tevens een roestplek heeft. Op de zolder van een aanbouw aan de zuidoostzijde van de woonboerderij wordt een tweede gelijkaardige voorziening getroffen. In figuur 1 op de volgende pagina worden de locaties weergegeven, zie aldaar.

De betimmering dient te worden voorzien van een luik, zodat onderhoud van de kast en de roestplek mogelijk is. De in- uitvliegopening van de tweede voorziening is gericht op het westen. Voor dit doel wordt de in- en uitvliegopening voorzien van een overkapping, zodat inregenen voorkomen wordt.

De struweelhaag wordt aangelegd conform tekening in figuur 1 (zie aldaar) met soorten als meidoorn, sleedoorn, hondsroos, gelderse roos en liguster. Meidoorn en sleedoorn minimaal 25%. De beplantingsafstand bedraagt circa 1,25 x 1,25 m (64 stuks per 100m²). Breedte in aanleg minimaal 2 meter.

Figuur 1

Locatie van de voorzieningen in het plangebied.

Markering blauw = bestaande kerkuilenkast, oranje = tweede kast kerkuil. Grijs = nestkast steenuil in zomereik. Lichtgroen = locatie struweelhaag. Geel = locatie open stootvoegen voor vleermuizen. Rood = locatie vogelvides huismus.

De haag laat men zoveel mogelijk uitgroeien. Snoeien in de hoogte vindt maximaal 1 x per 6 jaar plaats, waarbij het element op een minimale hoogte van 1 meter wordt teruggesnoeid. Zijkanten / overhangende takken worden periodiek extensief teruggesnoeid, dusdanig dat een meer organische vorm ontstaat in plaats van een strakke haag. Nabij de toerit kan intensiever snoeien wenselijk zijn.

Vleermuizen

In de gevels van de kopse kant van het atelier en de zuidwestgevel worden op grotere hoogte bij elke gevel 6 - 8 open stootvoegen aangebracht op enige afstand (circa 1 meter) van elkaar (zie figuur 1). Minimaal twaalf stuks totaal dus. De breedte van de open stootvoegen bedraagt circa 2,5 cm.

Huismus

Voor de huismus worden zes vogelvides onder de eerste rij pannen van het atelier aangebracht conform tekening in figuur 1. Men maakt gebruik van de vogelvide van de fabrikant Monier, url: <http://www.monier.nl/producten/productcatalogus/p/daksysteemcomponenten-dakvoet-vogelvider-de-vogelvriendelijke-broedplaats-onder-uw-dak.html>

Steenuil

De nestkast van de steenuil wordt op grotere hoogte (ladderhoogte) in de zomereik geplaatst. De kast dient te rusten op een tak. Het volgende model is hier bijvoorbeeld voor geschikt: <http://www.vivarapro.com/UK-ST-01-Nestkast-Steenuil>

3 Uitvoer maatregelen

De hierboven genoemde maatregelen worden in overeenstemming met een ter zake deskundige uitgevoerd. Het ontwerp van de in pandige voorzieningen wordt door de deskundige beoordeeld voorafgaand aan de uitvoer. Bij voorkeur wordt de lokale uilenwerkgroep benaderd voor jaarlijkse controle van de uilenkasten. Opgedane kennis en ervaring kan hierdoor op een nuttige wijze worden gedeeld.

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 69667705